

sygn. akt I ACz 585/13

POSTANOWIENIE

Dnia 15 kwietnia 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie, I Wydział Cywilny, w składzie:

Przewodniczący: SSA Hanna Nowicka de Poraj

Sędziowie: SSA Maria Kus-Trybek (spr.)

SSA Władysław Pawlak

po rozpoznaniu w dniu 15 kwietnia 2013 r. w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K.

przeciwko (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości układowej w B.

o zapłatę

na skutek zażalenia strony pozwanej na postanowienie Sądu Okręgowego w Krakowie, Wydział IX Gospodarczy, z dnia 9 listopada 2012 r., sygn. akt IX GC 561/12

postanawia:

oddalić zażalenie.

sygn. akt I ACz 585/13

UZASADNIENIE

postanowienia z dnia 15 kwietnia 2013 r.

Postanowieniem z dnia 9 listopada 2012 r., sygn. akt IX GC 561/12, Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział IX Gospodarczy zasądził od strony pozwanej na rzecz strony powodowej koszty postępowania zabezpieczającego w kwocie 2 328,04 zł.

W uzasadnieniu postanowienia Sąd Okręgowy wskazał, że zgodnie z treścią postanowienia Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Bielsku-Białej z dnia 26 października 2012 r. koszty postępowania zabezpieczającego przeprowadzonego na podstawie nakazu zapłaty wydanego w sprawie IX GNc 510/12 wyniosły 2 328,04 zł. Tę sumę należało zatem zasądzić od strony pozwanej na rzecz powódki.

Powyższe postanowienie zostało zaskarżone w całości zażaleniem przez stronę pozwaną, która podniosła, że w dniu 13 września 2012 r., a więc przed wydaniem przez komornika postanowienia ustalającego koszty postępowania zabezpieczającego, Sąd Rejonowy w Bielsku-Białej ogłosił upadłość (...) Spółki z o.o. w B. z możliwością zawarcia układu (postępowanie o ogłoszenie upadłości toczyło się pod sygnaturą VI GU 31/12). W związku z tym pozwana powołała się na treść 140 Prawa upadłościowego i naprawczego, wedle którego z dniem ogłoszenia upadłości z mocy prawa ulegają zawieszeniu postępowania egzekucyjne dotyczące wierzytelności objętych z mocy prawa układem. Pozwana wskazała również, iż jej obecna sytuacja finansowa jest katastrofalna, gdyż nie ma żadnych przychodów, jak również szans na uzyskanie kredytu.

Pozwana wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności wyjaśnić należy, że wbrew stanowisku pozwanej postępowanie zabezpieczające nie jest postępowaniem egzekucyjnym, w związku z czym nie znajduje do niego zastosowanie regulacja art. 140 ust. 1 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe i naprawcze (Dz. U. z 2012 r. poz. 1112 z późn. zm.) – dalej jako „p.u.n.”, a jedynie regulacja art. 140 ust. 2 p.u.n., zgodnie z którą po ogłoszeniu upadłości niedopuszczalne jest wykonanie wydanego przed ogłoszeniem upadłości dłużnika postanowienia o zabezpieczeniu roszczenia wynikającego z wierzytelności objętej z mocy prawa układem.

Ponadto wskazać należy, że z regulacji art. 745 §1 k.p.c. w orzecznictwie wyprowadza się wniosek, zgodnie z którym koszty postępowania zabezpieczającego stanowią co do zasady część kosztów procesu, w związku z czym zasądzenie tych kosztów winno nastąpić w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie zgodnie z regułą odpowiedzialności za wynik procesu (art. 98 §1 k.p.c.). Do kosztów postępowania zabezpieczającego znajduje zatem zasadniczo zastosowanie regulacja art. 109 §1 k.p.c., wedle której wniosek o przyznanie określonych kosztów procesu winien zostać przez stronę zgłoszony przed zamknięciem rozprawy bezpośrednio poprzedzającej wydanie orzeczenia (por. uzasadnienie postanowienia SN z dnia 8 listopada 2006 r., III CZP 69/06, OSNC 2007/7-8/121). Jednocześnie w regulacji art. 745 §1 k.p.c. uwzględniono fakt, że wysokość kosztów postępowania zabezpieczającego, która jest ustalana przez komornika w drodze zaskarżalnego postanowienia, nie zawsze będzie znana przed wydaniem orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie. W takim wypadku stronie została przyznana możliwość zwrócenia się o zasądzenie kosztów zabezpieczenia do sądu, który udzielił zabezpieczenia. Zasądzając te koszty, sąd winien jednak kierować się przyjętą w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie regułą dotyczącą zwrotu kosztów procesu determinowaną przez ustalenie, która ze stron wygrała spór.

Zaliczenie kosztów postępowania zabezpieczającego do kosztów procesu ma istotne znaczenie z punktu widzenia regulacji art. 137¹ p.u.n., wedle której ogłoszenie upadłości z możliwością zawarcia układu nie wyłącza możliwości wszczęcia przez wierzyciela spraw sądowych i administracyjnych o wierzytelności podlegające zgłoszeniu do masy upadłości, jednakże koszty postępowania obciążają wszczynającego postępowanie, jeżeli nie było przeszkód do umieszczenia wierzytelności w całości na liście wierzytelności. Przytoczona regulacja stanowi wyjątek od obowiązującej na gruncie art. 98 §1 k.p.c. zasady odpowiedzialności za wynik procesu. Wyjątek ten winien być jednak ściśle rozumiany, w związku z czym należy przyjąć, iż art. 137¹ p.u.n. nie znajduje zastosowania, jeżeli proces został wytoczony przed ogłoszeniem upadłości dłużnika i wierzyciel kontynuował go po tej dacie (tak w szczególności komentarz do art. 137¹ [w:] S. Gurgul, Prawo upadłościowe i naprawcze. Komentarz., Warszawa 2011). W takim wypadku wszystkie koszty prowadzonego procesu, w tym również koszty wykonania przed ogłoszeniem upadłości dłużnika wydanego w ramach tego postępowania postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia lub innego orzeczenia o takich skutkach (np. nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym), winny zostać poniesione przez dłużnika.

Odnosząc powyższe uwagi do stanu faktycznego niniejszej sprawy stwierdzić należy, że koszty postępowania zabezpieczającego, którego podstawą był nakaz zapłaty z dnia 5 czerwca 2012 r., winny obciążyć stronę pozwaną, albowiem postępowanie zabezpieczające zostało wdrożone przez powódkę przed ogłoszeniem upadłości strony pozwanej. Pozwana nie powołuje się przy tym, że jakiegokolwiek zajęcie jej majątku w ramach omawianego postępowania zabezpieczającego zostało dokonane przez komornika po wydaniu postanowienia o ogłoszeniu upadłości z dnia 13 września 2012 r. Dlatego też nie ma podstaw ani do zmiany, ani tym bardziej do uchylenia zaskarżonego postanowienia. Dla przyznania kosztów określonych w zaskarżonym postanowieniu bez znaczenia pozostaje natomiast okoliczność, że obecnie zgodnie z regulacją art. 140 ust. 2 p.u.n. niedopuszczalne jest dalsze zabezpieczanie roszczenia dochodzonego przez powódkę na podstawie nakazu zapłaty z dnia 5 czerwca 2012 r. traktowanego jako tytuł zabezpieczenia.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 §2 k.p.c.